

DIRVA

Nr. 60

Gegužės-May 23, 1960

Cleveland, Ohio

Chruščiovas laikinai nekelsias naujos krizės

**Bet Vakarų valstybių lyderiai skatina pasirošti
naujiems pavojams**

Sovietijos diktatoriaus Chruščiovas rytiniame Berlyne pareiškė, kad Sovietija tuo tarpu nebandysianti pakeisti "esamą" situaciją Vokietijoje arba Berlyne tol, kol bus išrinktas naujas JAV prezidentas. Jis pranašavo, kad tada būsianti sušaukta nauja viršūnių konferencija, o tuo tarpu reikia vengti tarptautinės įtampos didinimo.

Dešimčiai tūkstančių komunistų, susirinkusių jo pasitikti Rytų Berlyne, Chruščiovas pareiškė, kad laukimo "kol klausimas labiau subręš" politika jis lengviau pasieksias savo tikslo — taikos sutarčių su abiem Vokietijom ir Vakarų Berlyno pavertimo laisvu, demilitarizuotu miestu.

Šis separatinės sutarties su Rytų Vokietija pasirašymo atidėjimas šešiams-astuoniems mėnesiams buvo naujas elementas Chruščiovo kalboje. Prieš kalbėdamas mitinge, jis ilgai tarėsi su Rytų Vokietijos komunistų vadais.

Šiaip kalboje nebuvo jokių nukrypimų nuo ligšiolinės sovietų pozicijos Berlyno, Vokietijos, nusiginklavimo ir orinės inspekcijos klausimais.

Savo išvedžiojimuose jis prez. Eisenhowerį pavaizdavo kaip žmogų, kurį spaudžiančios įvairios reakcinės jėgos Amerikoje. "Mes, savo krašte, esame visiškai vieningi vidaus ir užsienio politikos klausimais", pareiškė Chruščiovas. Tas pa-

reiškimas buvo būdingas po to, kai Paryžiuje buvo pradėta plačiai kalbėti, jog paties Chruščiovo pozicijos Rusijoje nesančios stiprios ir jis viršūnių kosferenciją torpedavęs sovietinės armijos vadų priverstas.

Vakarų Vokietijoje Chruščiovo kalba kiek sumažino įtampą tikint, jog Chruščiovas laikinai neprovokuos incidento dėl Berlyno. Panaši reakcija buvo ir Washingtone.

Tačiau prez. Eisenhoweris ir premjeras Macmillanas buvo mažiau optimistiški.

Grįžęs iš Europos prez. Eisenhoweris susirinkusiems jo pasitikti 200,000 žmonių pareiškė, kad jam vis dėlto liko paslaptis, kodėl Chruščiovas atvyko Pa-

ryžium išardyti viršūnių konferencijos. Rusams nepanorėjus derybų šiuo metu, reikia laukti naujų komplikacijų ir gal net incidentų, kurie galį sukelti labai sunkias problemas.

Dar pesimistiškiau kalbėjo britų premjeras Macmillanas, darydamas pranešimą Žemiesiems Rūmams. Jis pabrėžė, kad Vakaram turį būti pasiruošę "naujiems grasinimams ir naujiems pavojams", kurie galį kilti iš viršūnių konferencijos suirimo. Nors dabartinę situaciją ir nesą reikalo laikyti "didele krize", bet reikia ruoštis visokiems netikėtumams.

SIŪLO NUBAUSTI EATON

JAV teisingumo departamentas pradėjo studijuoti senatoriaus Thomas J. Dodd pasiūlymą, kad Clevelando milijonierius Cyrus Eaton būtų patrauktas teisman pagal Logan aktą, kuris draudžia privačiam piliečiui kištis į JAV santykius su kitomis valstybėmis. Didžiausia bausmė už tai numatoma: penkeri metai kalėjimo ir 5,000 dolerių.

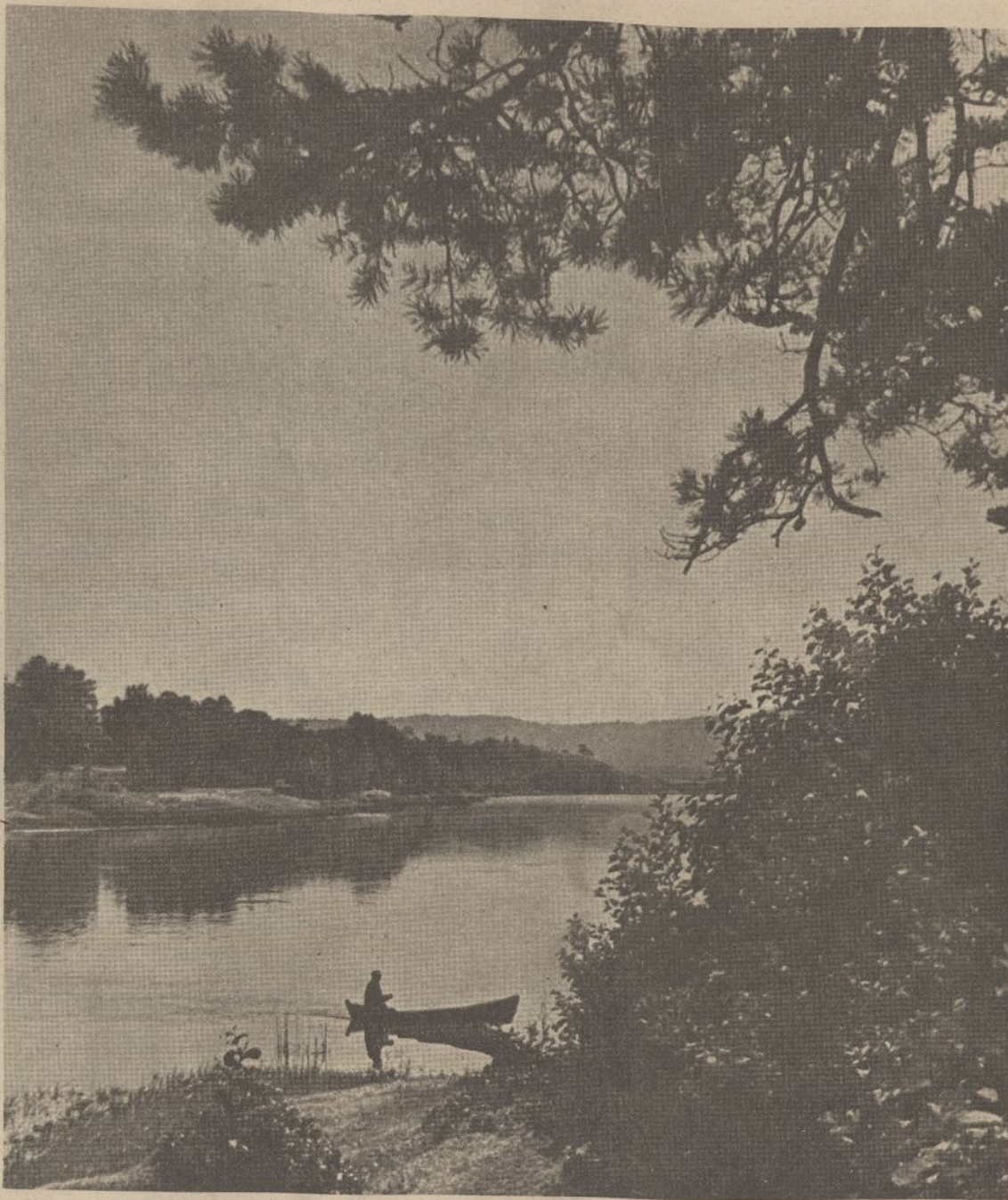
Cyrus Eaton pasiskubino nuskristi Paryžium ir susitikti su Chruščiovu tuo po viršūnių konferencijos suirimo. Jis prieš mėnesį gavo sovietinę taikos premiją.

Eatonas iš Paryžiaus išskrido ilgesnei kelionei į Čekoslovakiją ir kitus komunistinius kraštus.

JAV RAKETOS REKORDAS

JAV karo aviacija penktadienį iš Cape Canaveral iššovė tarpkontinentinę balistinę raketą Atlas, per 52 su puse minutės nuskrudusi 9,000 mylių, kliudė taikinį Indijos vandenynė. Tai didžiausias ligšiol raketos pasiektas atstumas, daugiau negu 1,000 mylių pralenkias sovietinės raketos rekordą, pasiektą šių metų sausio mėnesį. Raketa turėjo pusantros tonos krūvį, vaizduojantį hydrogeninę bombą.

Raketa buvo planuota iš-



Tykiai Nemunas banguoja per Dzūkiją...

KAI NIKITA PAREIKALAVO 'ŽYGIO Į KANOSĄ'

Daug Vakarų politikų ir net kai kurie valstybių šefai Paryžiuje gavo puikią pamoką. Jie tikėjo "Dovydo stovyklos dvasia", kurios pranašas juos išjuokė parododamas, kad jis pats ją netiki.

Komunistinės spaudos choras kaulia apie "begėdišką tarptautinės teisės išniekinimą", kurį sukėlė amerikinio U-2 lėktuvo atvejis. Ta gėda galėjusi būti atitaisyta prez. Eisenhowerio, pirmaujančio Vakarų bloko reprezentanto, "žygiu į Kanosą". Ar ne koktu tai girdėti iš pusės, kurie, šimtus kartų išniekinę tarptautinę teisę, tik smurtu teišlaiko Sovietijos egzistenciją?

Gal sovietinės reklamos technika kai ką ir sužavi, kaip pvz. net tūlus kandidatus į JAV prezidento postą, bet logikos ten nėra.

Chruščiovas ne kartą gyrėsi turįs nuostabią raketą, kuri būsimojus "open sky" įskridimus į Sovietiją padarysianti nemanomus. Kam tada jis taip atkakliai reikalavo prez. Eisenhowerio garbės žodžio, kad ateity toki skridimai nebūtų vykdomi? Jis tik galėjo painformuoti, kad ateity toki teritorijos pažeidėjai būsia paprasčiausiai sovietinių raketų numušami.

Chruščiovas reikalavo oficialaus atsiprašymo dėl lėktuvo

incidento ir kaltininkų nubaudimo, nes jie sulaužę tarptautinę teisę. Tegul Bet ar Vakaram neturėjo pareikalauti iš Chruščiovo oficialaus atsiprašymo ir kaltininkų nubaudimo už tikrus tautų teisės sulaužymus:

- * sovietinį dalyvavimą Lenkijos okupavime 1939 metais ir neteisėtą jų sričių aneksiją 1944 metais;
- * 12,000 lenkų karininkų išžudymą Katyne;
- * agresiją prieš Suomiją 1939-40 m. žiemos kare;
- * eilės tarptautinių sutarčių sulaužymą ir neteisėtą Lietuvos, Latvijos, Estijos, Besarabijos, Šiaur. Bukovinos ir Suomų Karelijos aneksiją;
- * apsisprendimo teisės paneigimą 109 milijonams žmonių, sudarančių tautines mažumas Sovietijoje;
- * smurtišką ir neteisėtą intervenciją Rumunijoje, Bulgarijoje, Albanijoje, Jugoslavijoje, Graikijoje, Vengrijoje, Čekoslovakijoje, Lenkijoje 1944-1950 metais, siekiant gyventojų išrinktas vyriausybes pakeisti komunistine klika;
- * keturių didžiųjų valstybių susitarimams prieštaraujantį priverstinį Vokietijos suskaldymą sovietinės armijos intervencija ir teroro priemonėmis;
- * priverstinį Berlyno administracijos suskaldymą sovietų okupacinės valdžios organizuotu pūčiu 1948 metais;
- * sovietinės armijos įsikišimą, malšinant gyventojų sukilimus prieš komunistines satelitų vyriausybes Lenkijoje ir Vokietijoje;
- * karinę intervenciją Vengrijoje prieš teisėtą vyriausybę ir teisėtą valstybės šefo nužudymą...

Ir taip toliau, ir taip toliau.

Šioje vietoje neminėjome, ką šiandieninis Sovietijos premjeras darė Ukrainoje, būdamas Stalino gauleiteriu. Bet jis ir jo vyriausybė vykdė Stalino suplanuotus nusikaltimus, kaip jis pats XX partijos kongrese Maskvoje prisipažino!

Milijonai nekaltų žmonių buvo išžudyti tose akcijose, o Sverdlovsko incidente nebuvo nė vieno žuvusio. Tai yra balansas, pro kurį negalima tylomis praeiti. Juk dar nė už vieną per praejusius 20 metų įvykdytų nusikaltimų Sovietija nėra patraukta atsakomybėn.

Ne, Vakarų politikai ligšiol sėdo prie derybų stalo su niekais, kaip Chruščiovas, ir nereikalavo jo atsiprašymo ir tikėjo jo pažadais...

(tp)

DEMONSTRACIJOS PRIEŠ JAV

Kairieji triukšmauja Japonijoje

Tarp 40,000 ir 50,000 kairiųjų ekstremistų Tokijo mieste bandė įsiveržti į Japonijos parlamentą, kuriam buvo balsuojamas JAV — Japonijos savitarpinės pagalbos sutarties ratifikavimas, bet policija atlaikė visus jų bandymus. Demonstrantai šūkavo anti-amerikietiškus šūkius, reikalavo premjero Kishi atsistatydinimo ir grasino užpulti prez. Eisenhowerį, kai jis nuvyks ten ateinantį mėnesį.

Balsavimas parlamente vyko, iš posėdžių salės po mūštynių pasitraukus abiem socialistų partijoms, kurios bandė "koridorių užblokavimo" taktiką. Policija juos išgabeno laukan ir sunėstas barikadas pašalino. Sutartis dar turi būti priimta senate, bet vyriausybės partijai ten turint dviejų trečdalių daugumą, tikimasi jos greito priėmimo.

Milijonai demonstrantų Kinijoje

Komunistinė Kinija pasiskubino sutelkti masines demonstracijas Chruščiovo taktikai paremti. Daugiau kaip 1,200,000 demonstrantų buvo sugabenta į Pekino "Dangiškosios taikos"

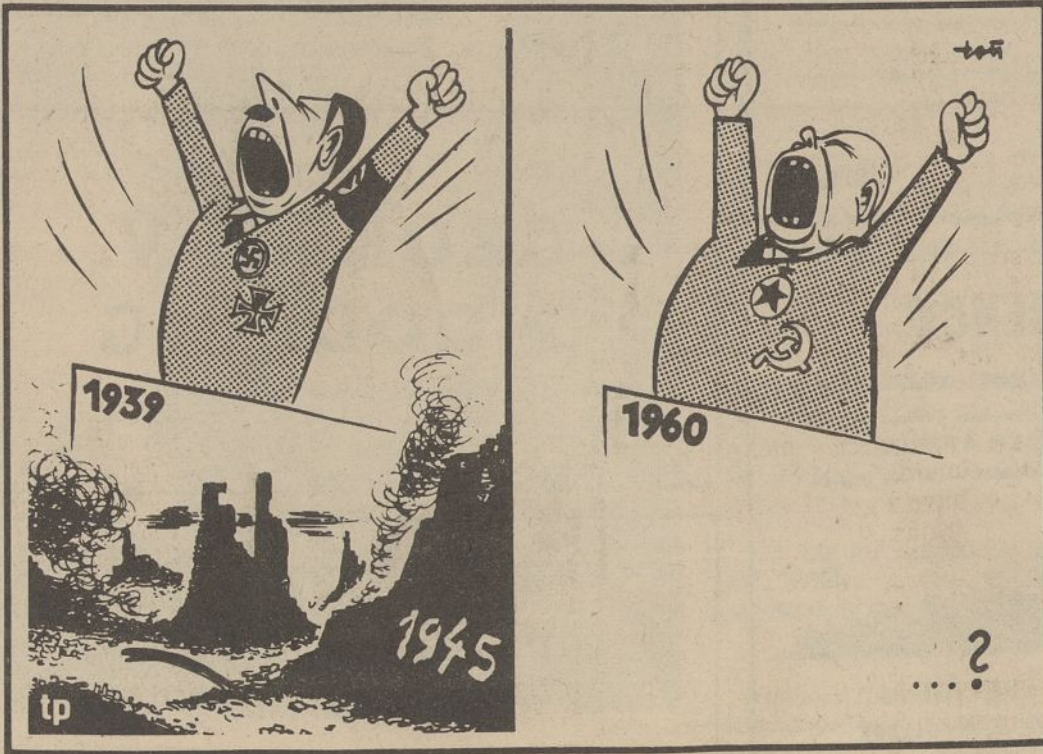
aiškštę, kiti du milijonai demonstravo priemiesčiuose. Pekino radio žodžiais, visas miestas skambėjęs vienu šauksmu: "Pasmerkti JAV imperializmą!"

Maskvos simpatikai New Yorke

Daugiau kaip 4,000 asmenų demonstravo New Yorke, reikalaudami atominių ginklų sunaikinimo. Prieš tai jie išklausė kalbas, kurias pasakė demokratų partijos žymūnai: Mrs. Roosevelt, Norman Thomas, Walter Reuther, Michigano gub. Mennen Williams, Alf Landon ir Norman Cousins.

Adlai Stevenson demokratų partijos susirinkime Chicagoje kaltino prez. Eisenhowerį dėl viršūnių konferencijos suirimo, sakydamas, kad jis Chruščioviui įdavęs "laužtuvą ir kūjį" konferencijai sugriauti.

Iš San Antonio (Tex.) aukštesniosios mokyklos, mokiniams sukėlus triukšmą, buvo atleistas istorijos mokytojas Winston McDaniell, kuris per pamoką gyrė Chruščiova ir aiškino, kad sovietai turį nužudyti numuštojo U-2 pilotą Powers. Atleistas mokytojas pasakė reporteriams, kad jis esąs ne komunitas, o "new deal demokratas".



Kai vienas beprotis pakeičia kitą...

Iš pasaulinės politikos užkulisių

NELAUKTI RINKIMŲ REZULTATAI

Pasibaigus liepos 24 posėdžiui, prezidentas Trumanas prieina prie Stalino ir, stengdamasis nuduoti kuo abejingesni, praneša:

--Jungtinės Valstybės jau išvystė naują, nepaprastai naikinamosios galios bombą.

Generalisimas nerodo ypatingo susidomėjimo ir nesiteirauja tolimesnių smulkmenų. Tačiau Churchillis, tą sceną stebįs iš kitos salės kėrtės, jaučiasi pastebįs, kad Stalinas tas pranešimas pradžiuginęs.

Premjeras, be abejo, žino apie pirmosios atominės bombos bandymą liepos 15, Trumanas tuoj pat jam "tarybiškai pranešė", nes moksliniais tyrinėjimų duomenimis tarp abiejų anglosaksų kraštų buvo keičiamasi visą laiką.

Prezidentas, netrukus po to atsisveikindamas su Churchilliu, pastebė:

--Generalisimas nesiteiravo smulkesnių duomenų. Jo vienintelė pastaba buvo: "Reikia tikėtis, kad ji buvo naudinga kare su Japonija."

Nei Churchillis, nei Trumanas dar nenujaučia, kad Stalinas tuo metu jau žinojo visas smulkmėnas. Komunistų agentai jau buvo sumedžioję visus tyrimų duomenis ir juos perdavę Maskvai.

BAISUS PRIEKAIŠTAS

Kitą dieną britų premjeras išskrenda į Londoną, kad galėtų dalyvauti rinkiminių duomenų paskelbime. Centriniam partijos biure premjeras tik pusiau entuziastiškai sutinkamas, kaip po rinkiminės propagandos šūkiu reikėtų laukti. Ji priimama tikrai kukliai.

Rinkiminėje kampanijoje konservatorių agitatoriai per garšakalbius garbino Winnie, kaip didžiausią vyrą žemėje, didžiausią politiką pasaulyje, kuris garantuos anglų piliečio laisves. Atlees ir jo partijos pergalę konservatorių buvo vaizduojama, kaip gestapo pergalė.

--Jei socialistai laimės, Didžiojoje Britanijoje turėsime gestapą!

Tai, be abejo, buvo pats baisiausias priekaištas, naudotas 1945 metų rinkiminėje kampanijoje.

Po pirmųjų skaičiavimų konservatorių partijos strategai palapsniui pradėjo įsitikinti, kad ši propaganda buvusi klaidinga: rinkėjams ji nepadarė jokios įtakos.

Tačiau partijos centriniam komitete vis dar tebelaukiama konservatorių daugumos, nors

jau ir ne triuškinančios pergalės. Pilnas pasitikėjimo Churchillis atsigula, ruošdamasis kitą rytą pasidžiiaugti palankiais rinkimų rezultatais.

PER NAKTĮ PASENO

Rytą Churchillis pabunda su prakaitavęs po baisaus sapno: į britų Žemuosius Rūmus abso-lutine dauguma įžgiavo darbiečių partija.

Dar lovoje tebegulėdamas, jis šaukia savo tarną, žmoną, dukterį.

--Atneškite man rinkimų rezultatus!--šako jis tarnui, kuris rankose jau laiko rytmetinį laikraštį. Jis paima laikraštį, užsideda akinius ir pradeda skaičiuoti.

Palyginus su paskutiniaisiais priekariniais rinkimais, jopartija prarado beveik du milijonus balsų, o darbiečiai gavo trim su puse milijono daugiau. Konservatorių vietos Žemuosiuose Rūmuose iš 361 sumažėjo į 189, darbiečių partija iš 166 padidėjo į 393.

Po tokių rinkimų duomenų, jam lieka tik viena: karaliui įteikti atsistatydinimą. Jo didybė Jurgis VI turi skubiai pavesti opozicijos lyderiui Clement Atlees sudaryti naują vyriausybę, nes laikas spaudžia: dešimtas Potsda-

mo konferencijos posėdis turi prasidėti už dviejų dienų.

Ligšiol toje konferencijoje dar nepasiekta jokių rezultatų, viskas tebekabo ore. Jis, Winstonas Churchillis, buvo užsimojęs šį kartą išsiderėti geresnę taiką, negu 1919 metais Versalio konferencijoje, kurioje dominavo prancūzų ministeris pirmininkas Georges Clemenceau, vadinamas "Tigru".

Clemenceau nepaprastai nekętė vokiečių. Apie jį vėliau buvo kalbama, kad jis savo taikos sutartimi pasidaręs "Adolfo Hitlerio tėvas". Jis, Winstonas Churchillis, Marlboroughherco gy įpėdinis, nenorėjo istorijon įeiti kaip vyras, kuris padėjo pagrindus trečiajam pasauliniam karui.

Rinkimų rezultatai visiems tiems svarstymams padarė galą vienu smūgiu. Pavargęs atsikelia Churchillis iš savo guolio ir važiuoja į vyriausybės rūmus 10 Downing street. Čia jis parašo atsistatydinimo pareiškimą.

Pakeliui į karaliaus rūmus ties Buckinghamu susirinkusi minia sveikina jį tyliai, bet supagarba. Net atkakliausi priešai pagarbiai nusilenkia. Jam išlipus iš automobilio, vienas reporteris sako: --Baisu kaip Winnie paseno per vieną naktį...

(Bus daugiau)

Lekiantis smėlis

Dvi savaites prieš Vėlykas Rumunijos, Bulgarijos ir Jugoslavijos žinių agentūros pranešė apie keistą, nežinomą tuose kraštuose gamtos reiškinį. Didžiulės smėlio pūgos, ištisi dulkų debesys ėmė temdyti saulę, lyg sniegas užlėjo Bukaresto miestą, laukus ir miškus, slinkdami vakarus Dunojaus upės slėniais.

Šie debesys atėjo iš rytų, iš Rusijos pusės, bet veltui laukti ir veltui teirautis paaiškinimų iš sovietų pusės. Tik kiek vėliau "Izvestija" viename straipsnyje pranešė apie panašią gamtos katastrofą Krasnodaro rajone, šiauriniame Kaukaze--taigi daugiau į rytus. Ten smėlio pūgos--pusnys siekė metro ir pusantro metro aukštį--ne tik sunaikino pasėlius, bet užpustė visus vandenį; užtroško gyvuliai, ir kolchozininkai vargais negalais išgelbėjo tik dalį prieauglio. Tai buvę kovo 19-23 dienomis. Kiek vėliau Kijevo radijas skundėsi, kad virš Ukrainos sostinės iškrenta purvinas

lietus. Dar už savaitės įvairūs Ukrainos, Krimo ir Moldavijos laikraščiai ėmė skųstis, kad iškritęs smėlis sunaikino tūkstančius hektarų žiemkenčių. Kitur net neįmanoma atlikti pavasario sėjos darbų.

Bet--tai ir viskas. Jokio paaiškinimo, jokio nurodymo iš valdžios pusės. Lygiai tas pat, kaip Stalino laikais, kada gamtos katastrofos būdavo kartais nutylimos metų metus. Tikrų žinių neturint, tenka tik spėlioti, kas atsitiko. Aliarmuoją vietiniai pranešimai kiekvienu atveju parodo, kad šių metų derlius tuose rajonuose yra visai rimtame pavojuje. O kažin, ar tik tuose rajonuose?

Iš kur atkeliavo tas smėlis, kurio niekas, tiesa, nesvėrė, bet kurio turėjo būti dešimtimis tūkstančių tonų!--Jeigu dairysimės po kitus pasaulio kraštus, panašius reiškinius surasime tik Amerikoje. Tenai, vadinamuose Viduriniuose Vakaruose, dažnai pakyla uraganai, kurie susemia žemę ir paskui ją kur nors išmeta derlinguose rajonuose. Tų kraštų ūkininkai bei metereologai todėl niekad nę nebando tas plačias stepes--prerijas išarti bei įsėti--nors derliai galėtų būti visai puikūs. To nedaro, nes sausa išarta dirva tuojaupavirstų dulkėm; pakilę uraganai ne tik iškeltų milijonus tonų žemės, ne tik nušluotų įsėtus grūdus--tuo keliu būtų sunaikinamas visų aplinkinių, derlingos žemės juostų žemės ūkio kultūros.

Kada Amerikos fermeriai išgirdo apie sovietų planus "plėšinėse žemėse, Kazakstane, vakariniam Sibire, auginti kvie-

čius, jie tik pakraipė galvomis. Perspėjo ir protingesni sovietų specialistai: ne tik sausros ir nepastovus klimatas duos pakenčiamą derlių nedažniau kaip 5 metai--jie perspėjo ir dėl galimos lekiančios smėlio katastrofos, dėl nuostolių ne tik plėšiniams, bet ir kitiems derlingiems krašto rajonams. Žinoma, kas jų klausysis! Nuostolių nepaisydama, Sovietijos vadovybė puolė į eksperimentus, nes tik jie galėjo išgelbėti jų prestižą. Jeigu ne Kazakstanas, kuo gi pakelti ūkio našumą? Tik ūkininkams atidavus žemę--o tai mažintų komunistų valdžios visgalybę.

Atrodo, kad dabar susilaukta atpildo už arogantiškas kalbas, kad marksizmo-leninizmo išmintis nugalėjo gamtą. Dar vienas kitas toks eksperimentas, ir Sovietija gali atsidurti ant bado normos--jei išsisems turimos atsargos ir derliai bus prasti.

Tiesa, lietuviai šiam tarpe li-ko saugūs nuo tokio masto katastrofos. Bet nemaža žmonių teisėtai susirūpinę klimato pasikeitimais Lietuvoje. Ne paslaptis, kad Nemunas ir kitos upės neša mažiau vandens, kaip anksčiau, Kauno HES užtvanka, vadinamoji Kauno jūra, labai lėtai prisipildė vandeniu. Yra kuo susirūpinti ir tenka paieškoti priežasčių tam reiškiniiui. Tiesa, dar prieš keletą metų buvo daugiau lietaus, negu žemė galėjo sugerti; pastaraisiais metais vėl buvo tokiu sausrų, kad vietomis ir vandens pritrūko. Nėra duomenų spręsti, kad iš viso keistųsi klimatas, nors panašių reiškiniių yra ir Vakarų Europoje. Čia aiškiai sakoma, kame dalykas: vis didėjęs žemės gelmių išnaudojimas pradeda privesti prie tam tikros džiūties. Nekitaip ir Lietuvoje. Nedėl melioracijos darbų didėjimo pačioje Lietuvoje--o dėl didelio pelkyno išnaudojimo Gudijoje. Iš ten Nemunas gauna savo vandenį--pirmoje eilėje.

Klimatą reguliuoja ir pati gamta. Gerai žinoma, kiek karų ir okupacijos metais iškirsta miškai. Galima tik sveikinti pastangas juos atsodinti. Bet kas gi darosi. Pačių sovietų statistikos duomenimis, vien 1958 m. Lietuvoje iškirsta 204% daugiau miško, negu per tą patį laiką prisodinta naujų! Tai pats didžiausias miško eikvojimo nuostimis visoje Sovietijoje. Latvijoje jų duomenys rodo tik 154 ir Estijoje 123 procentus.

Gražios Neringos smėlio kopos--unikumas visoje šiaurės Europoje. Bet kas atsitiktų, jeigu tokių mirtingų smiltynų atsirastų visur? Dar gražesnė būtų Neringa, kokia ji buvo Liudviko Rezos laikais: miškais, aukštomis pušimis apaugusi, žvejų kaimais nusėta. Žmonės kovojo su smėliu, jį atlaikė--kol svetimieji atklydę trumpam laikui, nepavertė niekais dorų žmonių pastangų.

Mažai kam žinoma, ir savaime slepiama, bet dėl Neringos tragedijos kalti ne kas kitas, o rusiški militaristai, 1756-60 metais įsiveržę į Mažąją Lietuvą rusų generolai davė įsakymą iškirsti visus Neringos miškus. Tai jiems atrodė reikalinga, kad laiku pastebėtų per jūrą atplaukiančius švedų laivus. Niekad jie neatplaukė ir netrukus maskoliai grįžo į savo gimtąsias stepes.

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

**The G. M. McKelvey
Company**

**FEDERAL, HAZEL AND
COMMERCE STREETS**

YOUNGSTOWN, OHIO

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

JUDGE

Bernard J. Conway

MUNICIPAL COURT

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

FRANK M. BRENNAN
County Treasurer

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

CONCRETE PIPE CO., OF OHIO

21200 MILES AVE

MO 3-8733

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

**GEORGE V.
WOODLING**

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

BUDD CLEANERS

FOR THE BEST CLEANING IN TOWN

12702 Shaw Avenue

Call GL 1-7417

LIETUVISKI SORIAI, JUODA DUONA. AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES RŪKYTI KUMPIAI. DESROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWainig 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

ISKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠĮ KUPONĄ

Prašau atsiųsti

Nurodykit prekę

Nurodykit adresą:

Name

No.

Street

City

State

TRECIOKAS AGENCY

SENIAUSIA LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA

Kelionių bilietų parūpinimas ir pinigų pėsiuntimas į visus kraštus

TAIP PAT IR VISOKIOS RŪŠIES APDRAUDA

Kur tik besiruoštumėt keliauti, tuoj susirikiat su mūsų įstaiga



ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI
311 Walnut Street, Newark 5, N. Jersey
Telefonas: MArket 2-4867

Draugas Don Camillo



Giovanni Guareschi

JAUNOJO COMASSI ISTORIJA

Don Camillo pasižiūrėjo į Comassi.

--Ką tu veiki Pragoje?--paklausė.

--Turiu gerą balsą, todėl jie man leido pranešėti transliacijas italų kalba.

--Grazi profesija!--sumurmėjo Don Camillo.--Ar žino apie tai tavo tėvai?

--Niekas nežino. O tuo tarpu aš neturiu didesnio noro už tą, kad mano balsą nors kartą išgirstų.--pareiškė vyras.

--Puiki pagunda tavo vargšams tėvams! Leisk gi jiems tikėti, kad esi miręs.

Vyras papurtė galvą.

--Jie turi žinoti, kad esu gyvas.--sušuko jis.--Todėl aš ir tamstą užkalbinau, vos tik pamatęs. Pats Dievas man čia tamstą atsiuntė.

--Dievas. Dabar tu atsimeni Dievą. O kai žudei vargšus žmones, apie Jį negalvojai.

Vyras staigiai pasisuko, tartum norėdamas kažką pasakyti. Tačiau susivaldė.

--Aš suprantu.--tarė jis.--Aš negaliu laukti, kad tamsta manimi tikėtų. Bet, būdamas kunigu, negali atsakyti krikščioniui, kuris nori atlikti išpažintį.

Didžiajam viešbučio vestibiulin be pertraukos atėdindėjo ir išėdindėjo visų pasaulio rasų ir kalbų žmones. Geltoni, juodi, rudi veidai, garsiai besikalbą tarp savęs. Buvo panašu į pragaro prieangį, bet Dievas buvo ir čia. Ypač čia. Taip stipriai, kad Don Camillo ausyse pasigirdo Kristaus balsas:

--Pulsate et aprietur vobis...

Don Camillo persižegnojo, ir tą pat padarė Comassi. Jie tai atliko lėtai ir nepastebimai, nes anapus Pravdos popierinės užtvaros juos stebėjo šimtai nepastinkinių akių.

Don Camillo tyliai sukalbėjo maldele, ir Comassi vos girdimu balsu pakartojo jau seniai girdėtus žodžius.

Paskui jis pasakojo. Atrodė, lyg skaitytų žodžius ir sakinius iš laikraščio, bet tie žodžiai ėjo iš jo širdies.

...mes įsiveržėme į vilą, ir jie man pagrasino pistoletu. Iš karto jienenorėjo išduoti slėptuvės, bet vėliau sutiko. Šoferis liepė man nueiti į pirmąjį aukštą ir iš salono atnešti pinigų. Jis pats liko apačioje saugoti abiejų moterų ir vyro. Kai grįžau, jis buvo vienas. Jis viską iš manęs paėmė. Pinigai turėjo tarnauti reikalui... Kai istorija per plakatus paaikšėjo, jie man padėjo pabėgti...

--Bet kodėl tu neiškėlei savo nekaltumo?

--Negalėjau. Tas bernas buvo didelis tūzas partijoje.

--O kodėl to nepadarai dabar?

--Vis dar negaliu. Šiandien jis dar didesnis viršininkas. Skandalas partijai būtų perdidelis.

--Ir po visa to, kas atsitiko, tu vis tebesirūpini tos praeitosios partijos garbe?

--Ne, bet aš bijau. Išsprūstų bent vienas žodis, ir aš baigtas.

--Bet pavardė!

Comassi paabejojo akimirka, paskui pasakė pavardę, kuri buvo tokia garsi ir žinoma, kad Don Camillo neteko kvapo.

--Tai, ką pasakiau, turi likti tarp mūsų, kilnybe, Niekas neturi nė trupučio patirti. Tik mano motina ir tėvas turėtų žinoti, kad aš nesu žmogžudys. Juos galite jūs įtikinti. Jie turi pasiklausyti mano balso per radiją. Ne dėl dalykų, kuriuos skelbiu, bet kad pažintų mano balsą. Tada aš vėl pasiėjusiu esąs gyvas. O dabar man atrodo, kad esu lavonas, kalbą į dykumą.

Jis pasirausė savo švarko kišenėje ir iš jo ištraukė užantspauduotą voką, kurį nepastebimai įkišo į Don Camillo kišenę.

--Šiame voke yra tiksliai surašyta visa istorija ir mano paties pasirašyta. Neatplėškite voko, bet leiskite tam vyrui sužinoti, kad jūs jį turite, ir kad aš noriu namo...

Comassi buvo išblyškęs, ir jo balsas virpėjo beviltiškumu.

--Ego te absolvo...

Comassi atrodė apimęs. Jis sulaukė laikraštį ir jį perdavė kunigui.

--Pasilaukysite jį atminimui. Joks kunigas nebus turėjęs tokios keistos klausyklos... Užmirškite, ką sakiau dėl voko, tai atsitiko neviltingai akimirka. Visa tai juk neturi tikslo. Iš čia niekas negrįžta.

--To dar nepasakys, drauge,--atsakė Don Camillo.--Jei neklystu, Dievas turi savo filialę ir Pragoje. Dievas yra gerai organizuotas. Tavo tėvas ir motina pasiklausys. Ne dėl nesąmonių ir plepalų, kuriuos tu tauksi, bet kad išgirstų tavo balsą.

Comassi atsistojo.

--Dievas.--murmėjo jis.--Jei kas man būtų pranašavęs, kad šitame pragare tamsta man kalbėsi apie Dievą...

--Dievas turi savo filiales visur, drauge,--pakartojo Don Camillo.--Net ir Maskvoje. Dievas yra gerai organizuotas: sena krautuvėlė, bet vis dar pajėgi.

(Bus daugiau)



WINDSORO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI DEŠIMT METŲ

Prieš dešimtį metų, 1950 m. balandžio 23 d. iniciatoriai E. Zatorskis, J. Mockus ir Pr. Dumčius, turėdami aiškų visų lietuvių pritarimą, šaukia visuotiną lietuvių susirinkimą. Susirinkime dalyvavo 35 suaugę asmenys. Čia išrenkamas pirmas Laikinasis Organizacinis Komitetas. Jį sudaro: pirmininkas Edvardas Zatorskis, sekretorius Juzefina Stanevičiūtė ir išdininkas Juozas Mockus. J. Stanevičiūtė iš Windsoro išsikėlus, 1950 m. spalio 29 d. sušauktas susirinkimas valdybą padidina darenkant dar dviem nariais: Eligijum Narušiu ir Balu Balaišiu. Pravedus lietuvių registraciją ir atlikus kitus pradinis organizacinius darbus, imtasi platesnės veiklos.

Vėliau kiekvienais metais visuotiniai susirinkimai Bendruomenės Apylinkė vadovauti rinko valdybas. Ir nežinot, kokios sudėties valdybos buvo išrinktos, jos visos nuosirdžiai dirbo ir rūpinosi apylinkės lietuvių kultūrine ir socialine veikla, organizavo jaunimo švietimą, rėmė lietuvių nelaimės atvejais, organizavo įvairias rinkliavas bendrai lietuvių šalpai, kėlė Lietuvos ir lietuvių vardą kanadiečių tarpe.

PAMALDOS LIETUVIAMS

Susiorganizavus į Bendruomenės Apylinkę, atsirado reikalas turėti lietuviškas pamaldas ir savą kunigą. Valdybos pastangomis iš Londono vyskupijos vyskupui leidžiant, pirmos pamaldos lietuviams R. katalikams buvo atliktos 1951 m. vasario 16 d. kunigo Broniaus Dagilio iš Detroito.

Nuo to laiko, pradžioje kas antrą, o vėliau kas sekmadienį, Windsoro ir apylinkių

lietuviams buvo laikomos pamaldos čekų, St. Cyrilo ir Metodijaus R. K. bažnyčioje.

1952 metais iš kaimyninio Woodsley miestelio čia persikėlė ir apsigyveno kun. Juozas Danilius. Patogumui pakeista ir pamaldoms vieta, kuria ir dabar naudojamas, tai kroatų Šv. Pranciškaus bažnyčia, esanti 1479 Albert Rd.

Kun. J. Danieliui persikėlus į Londoną, nuo 1953 metų Windsoro lietuvių katalikų dvasiniais reikalais rūpinasi kun. Vincetas Rudzinskas. Pamaldos būna

žymintiais pobūviais ir šventėmis. Rengiami koncertai, literatūros, lietuviškos dainos vakarai, dramos spektakliai. Be šių yra dažni pasilinksminimų vakarai, iškylos į gamtą--gegužinės. Pabrėžtina 1956 metais IV-sios Kanados Lietuvių Dienos suorganizavimas ir jos puikus pasisekimas. Iškilmingai pravedami Vasario 16-sios minėjimai. Minėjimo metu Windsore supaskaitomis lankėsi žinomi lietuvių veikėjai: prof. dr. Pranas Padalis (1951), Vaclovas Sidzikauskas (1952), adv. Antanas Olis (1954),



Viena iš buvusių Windsoro Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybų: sėdi P. Januška, B. Balaišis. Stovi: J. Žemaitis, P. Dumčius ir A. Juškauskas.

kiekvieną sekmadienį, 12 val. Kun. V. Rudzinskas, dirbdamas tokioje mažoje lietuvių kolonijoje, niekad nesiskundžia trūkumais, bet visad padeda lietuviams darbo, įsikūrimo, dokumentacijos ir kitais reikalais.

BENDRA VEIKLA

Bendruomenės veikla yra gausi kultūrine programa pasi-

Leonardas Šimutis (1955) Kazys Škirpa (1956), Juozas Skorubskas (1957), adv. Antanas Lapinskas (1958), prof. Kazys Pakštas (1959) dr. Juozas Pajaujis (1960).

Su nemažesniu pasirošimu paminima Motinos Diena. Motinų pagerbimui Windsore skaitė pasikaitas: J. Kriščiūnas (1951), Jurgis Gliuda (1952), Alė Rūta Nakaitė - Arbačiauskienė (1953), Želvyra Buknyte (1954), dr. Vyt. Majauskas (1955), A. Astašaitis (1956), Ona Kriščiūnienė (1957), Vytautas Alantas (1958) K. Kodatienė (1959).

Kitomis progomis Windsore lankėsi: vysk. Vincentas Brizgys, prel. Juozas Končius, Erdmonas Simonaitis, kun. J. Montvila, prof. Justas Pikušas, dr. Kazys Karvelis, dr. Vincas Misiulis ir kiti.

Be vietinių pajėgų rengtų pobūvių programose dalyvavo: Toronto meno mėgėjų grupė, Toronto Liet. Choras "Varpas", Toronto Liet. Orkestras "Trimitas", Toronto Liet. Jūros Skautų Tautinių Šokių Grupė, Hamiltono Liet. Orkestras "Aidas", Hamiltono Liet. Teatras "Aukuras", Detroito Liet. Choras, Detroito Liet. Skautų Tautinių Šokių Grupė, Detroito Tautinių Šokių Grupė "Šilainė", Clevelando Tautinių Šokių Grupė "Grandinė", Br. Budriūno vyrų kvartetas, solistai Br. Marijošius, A. Šcepavičienė, Pr. Radzevičiūtė, V. Verikaitis, J. Krištolaitytė, V. Žemelytė, I. Variakojytė ir kt.

Čia taip pat rengiami ir liūdnyjų birželio įvykių minėjimai, kariuomenės šventės ir kita.

INFORMACIJA

Windsoro lietuviai gali didžiotis puikiai tvarkoma radijo informacija. 1953 metais pavyko užmegsti ryšius su vietos CBE radijo stotimi. Nuo to laiko, be-

VIRŠUJE: Windsoro (Kanadoje) lietuvių choras, vadovaujamas J. Sodačio. Pirmoji eilė iš kairės: D. Kozulytė, M. Dumčienė, E. Butavičienė, E. Puidienė, B. Kozulienė, I. Butavičiūtė, R. Ražauskaitė, choro vadovas J. Sodačaitis, E. Kazlauskienė, O. Račauskienė, B. Janušienė, E. Kairienė, B. Sodačienė, Eudukienė, E. Čiuprinskaitė. Antroji eilė: P. Januška, R. Puida, N. Čiuprinskis, S. Kazlauskas, A. Kozulis, V. Ignatavičius, R. Dumčius, A. Butavičius, P. Rūkas, V. Švabauskas, P. Eidukas.

veik kiekvieną šeštadienį "Traditional Echoes" programos metu galima išgirsti šiltų atsiliepimų apie Lietuvą, lietuvių tautą, jos kančias, siekius, pajavirant rinktine plokštelių muzika ir dainomis.

Vasario 16-sios ir liūdnyjų birželio įvykių minėjimui skiriama visas pusvalandis. Jau ketveri metai iš eilės "Traditional Echoes" pusvalandžio programos pertransliuojamos per visą Kanadą. Tokiu būdu gerai paruoštą informaciją apie Lietuvą pajavirintą muzika ir dainomis, girdi visi kanadiečiai ir J. A. Valstybių pakraščiai. Ryši ir informaciją su CBE radijo stotimi užmezgė ir palaikė O. Razauskienė, P. Petrutis ir P. Januška, o nuo 1956 metų ryši palaiko P. Januška.

Vietos dienraščio "Daily Star" puslapiuose dažnai minimas Lietuvos vardas prisimenant jos okupaciją, paminima Nepriklausomybės laikotarpis, atskiros lietuvių šventės.

WINDSORO LIETUVIAI

Kada Windsore apsigyveno pirmieji lietuviai-tikrų žinių nėra. Iš dabar Windsore gyvenančių žinoma, kad jų buvo 1904 m.

Pirmieji lietuviai į Windsorą atsikėlė ne tiesiog iš Lietuvos, bet per Angliją, daugiausia iš Škotijos. Kiek daugiau lietuvių Windsore atsirado 1926-30 metų emigracijos laikotarpyje. Šie atvyko jau su lietuviškais pasais iš Nepriklausomos Lietuvos. Tai daugiausia geresnio uždario ieškotojai. Didesnė dalis čia atvažiavo tik laikinai užsidirbti pinigų ir vėl grįžti atgal į Lietuvą. Vėliau, užėjusi didelė bedarbė, daugumos viltis sugrįžti atgal į Lietuvą, kuriam laikui sutrukdė. Taip ir užsiliko didesnis skaičius lietuvių Windsore.

Pasibaigus antrajam pasauliniam karui, 1947 metais pasirodė nauja lietuvių emigrantų banga. Šių pastarųjų sudėtyje randama jau įvairių profesijų, užsiėmimo ir išsilavinimo žmonių. Iki naujųjų emigrantų atvykimo lietuvių vardas vietinių gyventojų tarpe menkai buvo žinomas, bet reikalas tuojau pasikeitė, kad čia buvo suorganizuota

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS APYLINKĖ

Suvažiavus daugiau lietuvių pasidarė būtina sava kultūra organizacija, kuri padėtų tarpusavio bendradarbiavimui, kartu rūpintųsi lietuvių ir Lietuvos vardo kėlimu, remtų Lietuvos laisvinimo darbą.

ŠVIETIMAS

Priaugnanti jaunimui mokymosi organizavimu susirūpinama jau 1951 metais, bet tik 1952 metų rudenį I. Statkeviciaus ir

(Nukelta į 4 psl.)

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis MEMORIAL DIENOJ AMALGAMATED ASS'N. OF ST. & E. RY.

HARRY LANG - Secretary

740 SUPERIOR AVENUE, W.

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ
FRENCH CUISINE
DUCK ORANGE - LOBSTER AMERICAINE
A VARIETY OF TOURNEDES - FROG LEGS
SOUTE PROVENÇAL - PREPARED BY
CHEF ETIENNE

THE WAGON WHEEL

AIR CONDITIONING - AMPLE PARKING
13114 WOODLAND AVE.

FOR RESERVATIONS Call LO 1-6900



Chicagos lietuvių veikėjas adv. A. Lapinskas, vienos šventės metu tarp Windsoro lietuvių. Iš kairės E. Kemžytė, adv. A. Lapinskas, E. Kazlauskienė ir P. Januška.

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.
Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinė kolegija sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, J. Paplėnas, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: B. Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Kada laisvė išnaudojama laisvei sunaikinti

Kiekvienas šio krašto gyventojas tikrai gali džiaugtis įstatymais garantuota laisve. Ir ne tik garantuota, bet ir pilnai praktikoje taikoma. Užtat pelnytai sakoma, kad JAV yra visame pasaulyje pati didžioji laisvės tvirtovė. Į ją nuolat veržėsi visi persekiojamieji. Čia pilnos laisvės prieglobstį radome ir mes, kuriems komunistinė vergija nėra mirties kilpa.

Bet kada ta duotoji laisvė išnaudojama blogam, tada jau prasideda kenkimo darbas. Tada laisvės nenorintieji nustoti pradeda dairytis, kodėl nepradeda veikti tokie įstatymai, kurie tokiuos laisvės praradimo pavojus pašalintų. O kada jie ilgiau nepradeda veikti, pagrįstai pradeda baimintis, kad yra ir apsileidimo, kurį būtinai reikia, kol dar nevėlu, pašalinti.

Komunistinis gaivalas, kuris brutaliausiomis priemonėmis veržiasi, lipdamas per naikinamų tautų lavonus, kaip tik labiausiai šiame krašte ir išnaudoja tas didžiules laisves. Prisidengdamas, pagal laiko sąlygas, vis naujais, neva kilniais motyvais, jis viską daro, kad tarautų tik Maskvos interesams.

Šiuo metu tas gaivalas dangstosi taikos motyvais. Jis neva kovoja dėl taikos įgyvendinimo pasaulyje. Bet tą taiką jis supranta, tik Maskvai diktuojant ir tik jai vienai laimint. O visi kiti jau yra einantieji prieš taiką, todėl juos niekina, šmeižia. Niekina mažesnius ir pačius didžiausius šio krašto pareigūnus. Niekina Maskvos naujai, o tuo pačiu ir šio krašto laisvių sunaikinimui. Juk kur įsigali Maskvos komunizmas — ten persekiojimų dalgis tuoj pradeda kapoti žmonių galvas.

Tik žvilgtelėkim, kad ir į pastarųjų dienų įvykius. Paimkim į rankas jų čia leidžiamą spaudą. Pasižiūrėkim, ką jie rašo ir kaip atpasakoja įvykius. Visur atpažinsi tik įžūlią Maskvos liniją. Visur kaltinimai JAV prezidentui ir jo pagalbininkams. Visur Chruščiovo grymas ir garbinimas. Visur JAV niekinimas, tarsi jie ne čia gyventų ir ne iš šio krašto aruodų duoną valgytų.

Paskutiniam pasauliniam karui išiliepsnojanč, buvo nukaltas gražus tokių kenkėjų pavadinimas — penktoji kolona. Tai kenkėjų ir diversantų kolona. Tik ji tada veikė gerai maskuotais metodais, niekad nesirodydama viešumai. O čia, tokių penktosios kolonos agentų kenkimo darbas vykdomas viešai. Pačios valstybės pinigais išvežiojami jų leidžiami ir JAV šmeižiantieji laikraščiai. Jų agitatoriai važinėja į viešus ir slaptus susirinkimus taip pat šio krašto kenkimo darbui. Ir net keista, šiam krašte paštai pradeda kovoti prieš nemoralia literatūrą, bet visiškai nekovoja prieš tokią literatūrą, kuri daugeliu kalbų leidžiama, griaua pačios valstybės pagrindus.

Visais laikais už laisvę buvo atiduotos pačios didžiausios aukos. Tai žino visų tautų žmonės, o ypač žino me mes, kurių kovos kraujas tebeteka iš prakirstų žaidų. Jas prakirsti Maskva. Ta pati Maskva, per savo gausius agentus, tokias žaizdas nori prakirsti ir šio krašto žmonių milijonams. Aukščiausias laikas apsidairyti ir tvarką padaryti.

B. G.

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

S.T. CLAIR
SAVINGS
AND LOAN COMPANY

SAVE
SAFELY
at **4%**
ANTICIPATED
RATE

ON SAVINGS

SAVINGS DEPOSITS INSURED TO
\$10,000.00
813 E. 185th St.
IV 1-7800

25000 Euclid Ave. 6235 St. Clair Ave.
AN 1-1200 HE 1-5670

NUOMONĖS IR PASTABOS

IŠ LNT APLINKOS

PANAŠUMAI

--- Gegužės 18 d. išspausdintuose užrašuose apie "piršlybas" buvo intencija duoti joms bendrą pavadinimą "Atsimetimai", nes politinio vieningumo apaštalai vis atsimita, kai prireikia kalbėti konkrečiai. Likimas tačiau lėmė, kad iš "atsimetimų" išėjo "apsimetimai". Gal ir teisinga, nes tie vieningumo gėdimai iš tiesų pasirodo beęs tik apsimetimai.

Prie aną dieną užrašytų dviejų dokumentų prisijungė dar vienas. Štai vėl nuorašo nuorašas:

"VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS--SUPREME COMMITTEE FOR LIBERATION OF LITHUANIA, 233 Broadway, Room 3014, New York 7, N.Y., Telephone: BEakman 3-1398 * 1960 m. gegužės 16 d. D.G. Ponui Inž. E. Bartkui, ALT Vicepirmininkui, Chicagoje, Malonus Pone Inžinieriaus, Grįžęs iš pasitarimų Vašingtone, referavau, kaip žadėjęs Tamstos iškeltą konsolidacijos klausimą VLIK Prezidiumo posėdy. Išdiskutavę šį reikalą, neradome nieko, kas leistų Vlikui savo ankstyvesnį nusistatymą konsolidacijos klausimu keisti. Po senovei kviečiame visas patriotines lietuvių politines organizacijas jungtis į Vliką ir bendrai dirbti tautos laisvinimo darbą, kaip sutarsime ir kokius darbo būdus bendrai parinksime tam tikslui tinkamiausius. Jei tačiau turite ar Tamstos atstovaujamos organizacijos yra paruošusios ką naujo, kas padėtų konsolidacijai įgyvendinti, malonėkite pranešti, kad galėtume pasvarstyti ir savo nuomonę pareikšti. Linkiu visokeriopos sėkmės Tamstos plačioje veikloje. Tamstą tikrai gerbiąs Dr. A. Trimakas, Pirmininkas."

Iš LNT, kur gautas šio laiško nuorašas, reakcija tokia:
"Greit sueis treji metai, kaip LNT žodžiu ir raštu pateikė

Vliko atstovams net du politinio susiorganizavimo plano variantus. Jie yra net paties Vliko rėmėjų Clevelande išleistoje knygelėje išspausdinti. Vliko valios reišėkėjai tų planų tačiau nesvarstė ir į juos nieko neatsakė, o pirmininkas dedasi, lyg nebūtų jų nei matęs. Tokia taktika turi daugokai panašumo į aną, kurios ryškiausiai išsiveržimu pasaulis ką tik stebėjosi Paryžiuje".

Gretinamieji taktikos bruožai:
I. Susirinkim ir bendrai kurkim taiką. Bet išsižadėkite savo agresoriškų minčių ir imperialistiško elgesio. Pasižadėkite daugiau taip nedaryti ir nei nekalbėti apie tarptautinę padėtį kitaip, negu mes kalbam.

II. Ateikite pas mus ir dirbkite. Tik pasižadėkite nebeardyti vienybės ir neturėti, ypač nesaikyti viešai nuomonių ir nusistatymų dėl mūsų veiklos kitokių, negu mūsų nuomonės ir nusistatymai. (Plg. su anais metais Vliko atstovų septynių punktų ultimatumu į Vliką "kviečiamoms" grupėms).

I. Eisenhoweris bandė priminti prieš penkerius metus pasiūlytą "atvirų padangių" planą. Chruščiovas juokiasi iš to plano ir nenori apie jį nei kalbėti.

II. LNT irgi kada primena savo anais metais pasiūlytą bendrosios politinės vadovybės rinkimų (arba su bendruomenės vadovybės rinkimais sujungimo) planą. Bet Vlike iš tokio plano tik juokiasi ir nenori apie jį nei kalbėti.

Turbūt dėl to "vieningumo ieškojimo" rezultatai toki panašūs į viršūnių konferencijų rezultatus...

(Jb)

Windsoro lietuviai

(Atkelta iš 3 psl.)

P. Januškos pastangomis pasisekė atidaryti šeštadieninę mokyklą. Turėta sunkumų su patalpomis, mokytojais ir net mokiniais. Pirmosios pamokos buvo 1952 m. gruodžio 13 d. Pirmoji mokytoja Bronė Statkevičienė, mokyklai patalpos - kroatų bažnyčios salė. Vėliau naudotasi patogesnėmis patalpomis.

1954-55 mokslo metais mokytojav Marija Čiuprinskaitė-Dumčienė, 1955-56 m. Emilija Barisienė, 1956-57 m. Petronėlė Petrauskaitė, vėliau Bronius Markevičius. 1957-58 m. Marija Dumčienė, 1958-59 Bronė Badikonytė. Šiais mokslo metais mokytoja Eugenija Butavičienė. Kanados lietuvių mokykloms nustatytą tikybės programą dėstė pradžioje kun. J. Danielius, vėliau kun. V. Rudzinskas.

Mokykloje vaikų skaičius svyruoja 10 iki 14. Pradedant 1957 mokslo metais mokinių tėvai yra atleisti nuo bet kokio mokesčio. Mokytojai dirba be jokio atlyginimo. Visas mokyklos išlaidas padengia Apylinkės Valdyba iš savo kasos, priedu surengiant Kalėdų Eglutę.

Pirmoji Windsoro lietuvių šeštadieninė mokykla mokytoja Bronė Gineitytė - Statkevičienė yra mirusi 1956 m. rugpjūčio 7 d. Mokytojai - P. Petrauskaitė ir B. Markevičius išsikėlė į Jungtines Amerikos Valstybes.

Nuo 1953 metų kovo 15 d. įsteigta biblioteka, skirta suaugusiems ir jaunimui. Knygos nupirktos iš leidyklų arba padovanotos gerąsirdžių lietuvių. Apylinkės Valdyba yra narys keletos knygų leidimo klubų. Knygos duodamos skaityti nemokamai, tik prisi laikoma nustatytos tvarkos -- išduodama ribotam laikui.

LIETUVIŲ CHORAS

1952 metų gale suorganizuotas Windsoro Lietuvių Choras, vadovaujant Juozui Sinkui. Pirmas viešas choro pasirodymas buvo 1953 m. vasario 15 d. -- Nepriklausomybės šventės minėjime. Vėliau choras dalyvavo įvairiuose minėjimuose, tarptautiniuose pasirodymuose ir 1956 metais Dainų šventėje Chicagoje. Choro vadovui Juozui Sinkui išsikėlus į JAV, choro vadovavimą nuo 1958 metų perėmė Juozas Sodaitis. Dabartiniu metu Windsoro Lietuvių Choras veikia savišтовiai, apylinkės valdybai nepriklausomai. J. Ignaitis

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJAI

Bravo ir dar kartą bravo už Jūsų tokį gražų, sąmojaus pilną ir net kultūringą (ne taip mūsųose reta) pasirodymą!!!

Džiugiesio ir entuziazmo pilnas

Aleksas Kutkus,
Chicago

BALSAS IŠ ARGENTINOS

Džiaugiamės Dirvos progresu, gausiomis ir mikiomis nuotraukomis, įvairaus turinio straipsniais, kurie mums, Pietų Amerikoje, labai daug informacinės medžiagos suteikia.

J. Gilvydis,
Buenos Aires

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

DONALD B. JOHNSON

FUNERAL HOMES

MARSHALL B. and JAMES H.

BEDFORD, CLEVELAND, AND
THE SURROUNDING TERRITORY

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

WILSON and CO.
INSURANCE

ALL KINDS OF INSURANCE

11800 Shaker Blvd. Call WY 1-5800

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

FRANK PLUTT & NICK HERRICK
EUCLID FLOORING

787 East 185th St. Call IV 1-1733

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis
MEMORIAL DIENOJ

FROM A FRIEND

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345
13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg. — Cleveland, Ohio

Ofiso telef.: MAin 1-1773
Rezidencija: OL 7-2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgicio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

20 metų tos srities
praktika

Vokiečių radijų
taisymas

TELEFUNKEN
Authorized Factory Service
TELEFUNKEN HI-FI STEREO SETS

SCHWAB RADIO & T. V.

Sales and Service

11615 DETROIT AVENUE
CLEVELAND 2, OHIO

Sandėlyje didelis pasirinkimas įvairiausių modelių

LAKEWOOD 1-4669

Sibiro tremtinio atsiminimai (6)

A. Valasevičius

PRAGYDO ŠETONAS LAKŠTINGALOS BALSU

Tolokai matosi raketos, bet jos atrodo arti. Mus supa ir rytoj sunaikins. Reikia keltis per Nemuną.

— Bet juk ten Lenkija, aš nenoriu keltis, — šnabždu nepažįstamam vyrui.

— Aš taip pat nesikelsiu į aną pusę. Jei nori, eik su manim, aš čia esu vietinis. Mes išsiskiriam abu iš būrio, ir jis mane veda. Einam atsargiai, ilgai į tą pusę, kur girdėtis rusų mašinų užimas ir skrenda šviečiančios kulkos. Netikėtai, tik dabar, mane apima mirties baimė. Kaire ranka nutveriu ir plėšiu ausį, kad skaudėtų.

Sukam į dešinę ir prisartinam prie trobesių, bet juos neįmanoma. Prie pat ūkio keliuko suversta medžių krūva. Gal statybai. Jis ištraukia vieną apatinį rasto galą ir liepia paskui jį lįsti.

Labai nepatogu lįsti, bet lendam gana toli. Jis ilgai krapštos. Paskui uždegdamas degtuką parodo man tarp piūvenų ir skiedrų slėptuvės skylę. Jis lenda atgal užmaskuoti pirmosios skylės. Vėliau įlindęs į slėptuvę, per kitą skylę iškišęs ranką, ilgai ir rūpestingai užmaskuoja aną jam žinomą būdą. Tą skylę, pro kurią buvo iškišęs ranką, užremia purvinu, maždaug pusantro metro ilgio raste. Aš jam šviečiu degtukais, paskui, pastebėjęs, uždegu žvakutę.

Pirmiausia susisukam rūkyti. Dviems vietos pilnai užtenka.

— Kiek anksčiau rusai kelias kartus krėtė, bet niekad nerado. Arčiau kelio dar mažiau įtartina, — man sako.

Mes susitvarkom ir užmiegam. Atsibundam dieną. Degam žvakę. Girdisi mašinų užimas.

— Ar žinai, kad aš gyvas nepasiduosiu, jeigu rastų.

— Aš taip pat, — jis sako.

Pasidalinam duoną. Jis iš anksto apsirūpinęs dviem buteliais vandens, kurį taupom. Neaišku, kaip ilgai čia teks būti. Tyliai kalbamės įvairiomis temomis, pasakojamės įvairius atsitikimus.

Praeina naktis ir vėl diena. Girdžiui tukšėjimą. Jis pasikelia ir atidžiai klausosi. Pasikartoja. Jis lenda lauk, aš irgi kišu galvą.

Dienos šviesa rėžia akis. Girdžiui liūdnei skambanti moteriška balsą, raginantį dar palaukti ir lįsti atgal į slėptuvę.

Atsineša maisto. Koks skanus pienas! Visu organizmu jauti jo skonį.

Man visą laiką neramu, kur Stasys. Tik dabar jaučiu, kaip aš buvau su juo susidraugavęs.

Kitą dieną pasikartoja tie patys tukšėjimai. Mes išlendam lauk. Jo motina, dar nesena, pasakoja, kad rusai eję kareivis prie kareivio. Dabar kur tai pasitraukė. Žmonėms liepė palaidoti užmuštus.

Jų sodyba maža, matyt neturtingai gyvena. Aš nutariu eiti ieškoti Stasio. O gal jis užmuštas, ar sužeistas? Mane atkalbinėja, bet aš pasileidžiu tomis vietomis, kuriomis ji čia atėjome.

Krenta nuo medžių lapai, ir Nemunas juos neša tolyn... Čia mes traukėmės... Rusų lavonai... Šitas mūsiškis... Čia buvo stovykla... Kiek daug rusų lavonų!... Kokį jie tikslą turėjo mirdami mūsų žemė?... Negalėsiu visų apieškoti...

Įtartinas garsas nutraukė mano galvojimą. Instinktyviai atsigulau už medžio ir šautuvo taikiklis žiūrė į tą pusę. Už kokių 70 žingsnių, palaidom kasom, išėina mergaitė. Ji pusbalsiai verkdama kukčioja.

Negaliu pernešti matydamos čia verkiančią mergaitę. Neatkreipdamas jos dėmesio pasitraukiu. Einu padėkoti mano išgelbėtojams.

Sužinau, kad yra įsakymas laikytis išsiskirčių. Nutariu grįžti į namus. Mane atkalbinėja sakydami, kad aš nesudarantis jiems jokio sunkumo.

Nusibraįžau mažą žemėlapią ir tą pačią naktį iškeliauju į vakarus, eidamas paskui rusų valymo dalinius.

Kaip sunku aprašyti, kada slenki į savo namus apsiginklavęs, kaip didžiausias plėšikas, glausdamasis prie rudens purvinos žemės.

Žiemą dar blogiau. Iškritęs sniegas rodo pėdsakus. Bet 1945 metų žiemą turėjome didelius pasisekimus. Iškritus daug sniego, rusai mašinoms judėti negalėjo.

Mano dideliu džiaugsmui, parėjo Stasys. Daug kalbamės. Partizanų būriai mažinami. Išduoda rusiškų, nelegalių, karinės prievolės dokumentus. Pav., karui netinkamas, ar atleistas, kaip specialistas nuo karo prievolės.

Vyrus apmoko, kaip su jais elgtis ir pataria važinėti į miestus. Rizikinga, nes jie niekur nėra įregistruoti.

— Žinai Stasy, blogiausia man, kad aš negaliu kariauti. Jeigu mes negalim apginti žmonių, kad tie ramiai dirbtų, tai mes tik dar daugiau drumsčiam vandenį. Mums lengviau. Mūsų tikslas aiškus: žūt arba būt. Bet kaip sunku tiems, kurie nori ramiai gyventi ir dirbti. Tie nuo rusų dar daugiau už mus kenčia. Kiek areštuota, kiek sudegintų sodybų? Geriau, būtų, kad mane kas nušautų. Aš neturiu aiškaus tikslo: nei kariauti, nei gyventi.

Bet tas gyvenimo instinktas per daug stiprus. Atrodo, nieko gražaus nėra gyvenime, bet gamtoje randi tokį groį, kur kitu atveju, nieko ypatingo nepastebėtum.

Išaušta pavasaris. Persovę ranką, rusai sugauna seniūno sūnų. Tėvas tardomas. Jis jiems papasakoja vieną atsitikimą. Užsidegus klijimui, ant kurio buvo gandro lizdas su mažais gandrūkiais, senis gandras kritęs į ugnį ir sudegęs kartu su vaikais.

Aprišta ranka ir sumušta sūnų raiti nuvaro į Lazdijus. Jis partizanuose nebuvęs.

Bes išlapstydami išgirstam taip vadinamą generolo Bertasiūno amnestiją. Joje sakoma, kad vyrai lietuviai grįžtų iš miškų ir registruotųsi. Bus viskas dovanota. Nebus tremiami į Sibirą, tegul dirbą kurybinį darbą.

Su apsauga po kaimus važinėja agitatoriai. Jie bando kalbėti į žmonių širdį. Tegul sesės savo kasose nenešioja gedulo ženklų. Tegul prikalba savo brolius, kad tie grįžtų iš miškų. Kam be reikalo brolis žudo brolių? Nebus nusavinta žemė. Jos Tarybų Sąjungoj užtektinai ir t.t.

Pragydo šetonai lakštingalos balsu. Kur jie anksčiau buvo? Tad niekas jų žodžiais nepasitiki.

(Bus daugiau)



L.T.M. ČIURLIONIO ANSAMBLIO

20 METŲ JUBILIEJINIS KONCERTAS IR BALIUS

ŠEŠTADIENĮ, BIRŽELIO 4 D. Pradžia 7 v.v.

SLOVENIAN AUDITORIUM, 6417 St. Clair Ave., Cleveland

PROGRAMĄ IŠPILDYS: VYRŲ, MOTERŲ IR MIŠRUS CHORAS,
LIAUDIES INSTRUMENTŲ ORKESTRAS.

DIRIGUOJA ALFONSAS MIKULSKIS

DALYVAUJA SOLISTĖ ALDONA STEMPUŽIENĖ

ŠOKIAMS GROS CHICAGOS LIETUVIŲ ORKESTRAS, VADOVAUJAMAS L. BICHNEVIČIAUS

Kvietimai nuo \$1.00 iki 4.00 gaunami Dirvoje, Spaudos Kioske, Prekybos Namuose ir pas čiurlioniečius.

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Šv. Kazimiero Lituanistinė Mokykla ir jos Tėvų Komitetas nuoširdžiai dėkoja muzikos mokytojams G. Karsokienei ir J. Kazėnui už suruoštą, be jokio atlyginimo, gražų jų mokinių koncertą. Dėkui Bendruomenės II Apylinkės, kuri globojo šį koncertą, bet rengimą ir pelną perleido mokyklai. Dėkui J. Kalvaičiui už gražią muziką, o visiems tėveliams už visokiariopą paramą.

• Moteris, savo namuose, sutinka saugoti vaiką. Amžius nesvarbu. Kreiptis: 945 E. 78 St., telef.: UT 1-9359. (61)

Dėmesio!

Visais apdraudos reikalais,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę

Paulina
Mozuraitis-Bennett,
HI 2-4450

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

Parengimų kalendorius

Birželio 4 d. Čiurlionio ansamblio dvidešimtmečio koncertas.

Birželio 12 d. Lituanistinių Mokyklų šventė Neuru ūkyje.

Birželio 19 d. L.V.S. Ramovės rengiama gegužinė.

Birželio 26 LBClevelando Pirmosios ir Antrosios Apylinkių bendrai ruošiamoji Clevelando Lietuvių Diena.

Rugsėjo 10 d. Pilėnų Tunto skautams paremti pobūvis. Rengia Tėvų Komitetas.

Rugsėjo 24 d. Dirvos 45 metų sukakties spaudos balius Slovenian Auditorium.

AKRONE

Birželio 12 d. Trumpicko sodyboje Akrono Lietuvių susitikimas, Rengia ALTo skyrius ir socialistų kuopa.

Liepos 3 d. Stanley Lucas sodyboje SLA 198-354 kuopos gegužinė.

Liepos 24 d. Roma Park Amerikos Lietuvių Piliečių klubo gegužinė.

Parduoda

Pigiai, geram stovy, parduodami šie dalykai: vaikų vežimėlis (mažai vartotas), skalbimo mašina (su volais arba automatinė), virtuvinis gazo pečius. Skambinti 6-9 val. vak. tel. LI 1-0476. (61)

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

J.S.AUTO SERVICE



Sav. J. Švarcas

1254 Addison Rd.
Cleveland 3, Ohio

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas. Motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas.

24 hours towing

Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Dienos telef.: HE 1-6352 Nakties tel.: LI 1-4611

EAST CLEVELAND-EUCLID & SUPERIOR AVE.
SAVINGS EARN OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON

4%

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

HOME AND REMODELING LOANS

CORNER 68TH-SUPERIOR AVENUE

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

KAS IR KUR

DETROIT

• **Gintaras, Brazilijos** lietuvių kultūrinis žurnalas, dėl piniginių sunkumų, sustojo ejęs. Mūsų bendradarbis apie tai iš S. Paulo rašo: "Stoka prityrusių toje srityje žmonių, stoka prenumeratorių ir stoka entuziazmo, kuriuo čia sutinkamas kiekvienas lietuviškas žodis.

• **Motinos dieną** gegužės 1 atšventė V. Zelinos gimnazijoje lietuviškoji mokykla. Programą atliko mokiniai. Dalyvavo daug svečių.

• **Kristijono Donelaičio "Metai"** išversti į čekų kalbą ir išleisti Prahoje. Vertė H. Jechova.

• **Kauno Kunigų Seminariją** baigė ir įšventinta 14 kunigų.

• **Aidų grožinės literatūros premijos komisiją** sudaro: Albinas Baranauskas, Kotorina Grigaitytė, Paulius Jurkus, Nelė Mazalaitė ir Leonardas Žitkevičius.

• **V. Janulaitis**, iš Chicagos mokėdamas metinę prenumeratą atsiuntė ir \$5.00 auką.

• **Vokietijoje** staiga mirė Antanas Lebedis. Buvo gimęs 1911 m., Grubynuose, Šiaulių apskr. Palaidotas Wuerzburg (Zell). Liko žmona ir du vaikai.

• **New Yorko Tautinių Šokių Grupė**, švęsda dešimtmetį, išleido 36 psl. iliustruotą leidinį. Gaila, kad spausdinta ne ofsetine spauda ir nuotraukų ryškumui galima padaryti daug prieštaištų.

• **Adv. Jurgis Dabrila** mirė Vilniuje balandžio 29 d. Palaidotas Antupijų kapuose gegužės 2 d. Dabrilių šeimos, Dirvos skaitytojams ir rėmėjams, reiškiamame nuoširdžią užuojautą.

• **Vasarviete** reikalinga patyrusi, lietuviškus valgius mokanti gaminti virėja. Teirautis Dirvoje.

Kas Dirvos neskaito – daug nustoja!

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Naujiems skaitytojams prenumerata metams tik 8 doleriai

Amerikos Lietuvių Balsui 15 metų

Amerikos Lietuvių Balsas, 15-kos metų veiklos sukakčiai atžymėti, rengia labai šaunų banketą-koncertą, kuris įvyks birželio 4 d., 7 val. v. Al-Matta Club salėje k 5121 Oakman Blvd. (Prie Michigan Ave.).

Solistė Dana Stankaitytė išpildys koncertinę dalį. Detroito lietuviams yra gera proga pasigrožėti jos gražiu dainavimu.

Kiek teko patirti, pakvietimų dar galima gauti pas valdybos narius, o sekmdieniais Neringos bei Gaivos krautuvėse. Grupės gali užsisakyti stalus dešimčiai.

Kas atsilankys, tikrai neapsivils, nes be geros programos bus ir gera vakarienė.

Svečių malonumui bus dar viena staigmena, — tai jaunos gražios panelės vadovaujamas šokių orkestras.

BOSTON

Skautų akademikų šventė

Birželio 11 d. Bostono Akademinių Skautų Sąjūdžio skyrius rengia didelę šventę. Programoje: 3 val. — iškilminga A.S.S. sueiga, o vakare puošnus balius.

Šokių orkestras, dar lietuviams negirdėtas, pietų amerikiečių orkestras — Guerra y sus muchachos.

Programa vyks Latvių Namuose — 64 Sigourney St., Jamaica Plain, Mass. (prie Franklin Park — White stadiono).

Bostono akademikai maloniai kviečia visą rytinio pakraščio jaunimą, o ypač A.S.S. narius, atvykti ir savo dalyvavimu prisidėti prie šventės pasisekimo.

KERELIS BROS.

CONSTRUCTION CO.

STATOME ĮVAIRIUS REZIDENCINIUS, MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS.

ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŲSŲ PAGEIDAVIMĄ.

REpublic 7-8949
6350 S. ALBANY AVE.
CHICAGO, ILL.

Po sunkios ligos mūsų bičiuli

JANINAI LAPĖNIENEI

mirus, jos mielą vyrą, sūnų, brolių, seserį bei kitus artimuosius nuoširdžiausiai užjaučiame ir drauge liūdime

Birutė ir Vacys
Dzenkauskai

A. A.

JANINAI LAPĖNIENEI

mirus, mielą GEDIMINĄ LAPĖNĄ, sūnų, brolių, seserį ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Regina ir Vytautas Orintai,
Stasys Astrauskas



"Išoko oželis į rūtų darželį, kas bus močiute, kas bus..." New Yorko tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Matulaitienės, šoka "Oželį".

V. Maželio nuotrauka

New Yorko Tautinių Šokių Grupės dešimtmetis

Gegužės 15 d., sekmadienį, New Yorko Tautinių Šokių Grupė, savo darbo dešimtmečiui atžymėti, surengė tautinių šokių šventę. Sukaktuvininkams talkininkavo "Rūtos" Ansamblio Tautinių Šokių grupė, Lietuvos Vyčių 41 Kuopos Tautinių Šokių Grupė ir Maironio šeštadieninės Mokyklos mokiniai, iš viso arti 150 šokėjų. Maironio mokyklos mokinių šokėjų amžius maždaug nuo 6 iki 16 metų. Visos tos grupės šiuo metu yra vadovaujamos Jadvygos Meilūnaitės-Matulaitienės: New Yorko (anksčiau Brooklyn) grupė ir Maironio mokykla nuo pat vadovės atvykimo į Ameriką (1950), "Rūtos" ansamblio nuo 1956, Vyčių nuo 1959.

Sukaktuvinis šokių koncertas buvo gerai paruoštas ir gerai nusisekęs įvykis. Programą gausi, iš viso net 32 dalykai, bet buvo suorganizuota taip, kad buvo atlikta per nedaug daugiau kaip 2 valandas laiko. Šokiai buvo atliekami pakaitomis: "didžiųjų" grupės šoko salėje (publika išsėdėjusi aplink ir balkone), o čia šokiui pasibaigus tuojau atsisleisdavo uždanga scenoje ir ten šoko Maironio mokyklos mokiniai: iš pradžių patys mažiausi, paskui, kiekvieno scenos atsidengimu, vis didesni ir didesni, ligi pabaigoje visiškai susilygino su salėje šokančiais. Programą dar kiek prailgino iškilminiai papildymai: himnai,

giesmės, bendruomenės pirminko prakalba, pabaigoje sveikinimai ir pastovesniųjų grupės dalyvių atžymėjimas. Gaila, tiems iškilmingiesiems momentams aplinka nebuvo palanki. Švabų salė turi savąjį "byrstubės" charakterį ir publika joje laikosi atitinkamai: nėra susikaupimo, visi garsiai kalbasi, vaikai (net konkurudami su šokėjais) laksto po salės vidurį, šūkauja, verkia, ir iškilmingi garsai bei žodžiai blanksta tame "kermosiškame" užime...

V. Žukausko labai gerai pri-

taikyti lyrikos perlai deklamuoti, šokių pertraukų metu, irgi skambėjo balsu, šaukiančiu tyruose, arba, tiksliau pasakius, riedėjo kažkur pro šalį, neįvertinti ir nesurinkti...

Publikos buvo keletas šimtų, bet labai maža tos pačios, kurią tenka matyti koncertuose ar dailės parodose. Ir jaunimo buvo gerokai mažiau publikoje, negu šokančio. Vienų nuomone--esą, "autorinės" kūrybos mėgėjai nevertina liaudies meno. Kiti manė, kad "švabiška" aplinka kaitaką sulaukė nuo apsilankymo.



New Yorko Tautinių šokių grupė šiomis dienomis atšventė dešimtmečio jubiliejų. Grupei vadovauja Jadvyga Matulaitienė. Nuotraukoje šokėjos šoka "Sadutę".

V. Maželio nuotrauka

TORONTO

Ateitininkų penkiadešimtmečio veiklos sukaktis paminėta gegužės 15 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Pasikaitą skaitė dr. A. Ramūnas-Paplauskas.

Po trumpos pertraukos, meninę programos dalį išpildė solistė Danutė Stankaitytė. Jai akomponavo muz. St. Gailevičius. Solistės gražus balsas jautriai pataikė į klausytojų širdis, kurie padėką solistei išreiškė ilgais plojimais.

LNT Moterų Būrelio aktyviai narei Felicijai Skrinškienei gegužės 16 d., St. Joseph ligoninėje, padaryta sunki operacija. Būrelio narių ir artimieji ligonei linkio greičiausiai pasveikti.

Bet kas buvo, turėjo progos tikrai maloniai pasigėrėti tokio didoko jaunimo būrio entuziazmu, ir pasižavėti bei pasistebėti to jaunimo vadovės J. Matulaitienės didžio darbo gražiais vaisiais. Dažnas, prisimindamas jos vadovaujamos grupės pasirodymą šį pavasarį New Yorke Columbia universiteto surengtame tarptautiniame šokių festivalyje, kalbėjo, kad štai čia vyksta vienas iš mūsų realiosios politinės (!) veiklos darbų...

vr.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

PARSONS AND PARSONS

MAKERS OF WATERPROOF FABRIC
COLLARS AND CUFFS

Main Office and Factory - 413-15 Huron Road

413 Huron Road

CH 1-7723

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

**JORDAN CAMERA & SUPPLY
STORE**

3802 West 25th Street

SH 1-5511

Dalyvauk savo bažnyčioj ir melskis

MEMORIAL DIENOJ

COLLINWOOD POULTRY CO.

LOUIS BAKER Mgr.

14801 Saranac Rd.

MU 1-2041

EUCLID POULTRY CO.

HOWARD F. BAKER Mgr.

549 East 185th St.

KE 1-8187



Detroito LSK Kovo jaunieji krepšininkai. Klupo iš kairės: Skirgaudas, Balys, Damušis. Stovi: Šimkus, Alantas ir Rūkštelė.

Z. Degučio nuotrauka

Gražiai atremontuotam ir perorganizuotam

LAKE HOTEL, Asbury Park, N.J.

Seventh & Park Aves, Phone PROspect 4-7788
ar 6-9671

GRAND OPENING

įvyksta 1960 m. gegužės 28 d. 3 val.

Programą išpildys aktorius Vitalis Žukauskas ir akordjonistas Charles Daubaras. Po to bus vaišės su gėrimais ir šokiai, griežiant puikiam orkestrui. Kaina asmeniui \$5.- Bilietus galima įsigyti pas E. Kubaitį, Lake Hotel ir pas A. Žemaitį, 307 Bond Str., Elizabeth, N.J., EL 5-9638. Hotelis ir Baras jau veikia ir svečiai gali nebrangiai užsisakyti gražius kambarius savaitgaliams ir atostogoms. Maloniai Jus visus kviečia atsilankyti.

LAKE HOTEL

Prezidentas — Edmundas Kubaitis
Viceprez.-sekretorius Aleksandras Žemaitis